

میراث فرهنگی مردم فیلیپین

(شناسنامه فرهنگی)

با تاکید بر نقش مسلمانان

تألیف: مهدی قلی رکنی

انتشارات بین‌المللی الهدی

۱۳۸۴

رکنی، مهدی قلی

میراث فرهنگی مردم فیلیپین (شناسنامه فرهنگی): با تأکید بر نقش مسلمانان / تألیف مهدی قلی رکنی. - تهران: انتشارات بین‌المللی الهدی، ۱۳۸۴.

ISBN 964 - 439 - 040 - 7

۳۵۰ ص.؛ مصور، نقشه.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۳۴۹ - ۳۵۰.

۱. فیلیپین. ۲. مسلمانان - فیلیپین. الف. عنوان.

۹۵۹/۹

م ۹ ر ۸ / DS ۶۵۵

کتابخانه ملی ایران

۸۴ - ۱۵۵۳۵ م

انتشارات بین‌المللی الهدی

تهران - صندوق پستی: ۴۳۶۳ - ۱۴۱۵۵

تلفن: ۶۴۰۶۲۶۱ فاکس: ۶۴۰۶۲۴۰

نام کتاب: میراث فرهنگی مردم فیلیپین

مؤلف: مهدی قلی رکنی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۴ ه. ش.

ناشر: انتشارات بین‌المللی الهدی

شمارگان: ۱۵۰۰

قیمت: ۲۹۰۰۰ ریال

شابک: ۹۶۲ - ۴۳۹ - ۰۴۰ - ۷

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

یادداشت مولف.....	۷
بخش اول: کلیات.....	۱۱
۱- جغرافیای طبیعی.....	۱۱
۲- جغرافیای انسانی.....	۱۸
۳- جغرافیای سیاسی.....	۲۱
بخش دوم: پیشینه‌ی تاریخی.....	۲۵
۱- فیلیپین باستان تا قبل از قرن ۱۶ میلادی.....	۲۵
۲- فیلیپین بعد از قرن ۱۶ و ورود اسپانیایی‌ها.....	۲۶
۳- فیلیپین در ابتدای قرن بیستم و ورود آمریکایی‌ها.....	۲۹
۴- فیلیپین در جنگ جهانی دوم و ظهور و سقوط ژاپن در صحنه این کشور.....	۲۹
بخش سوم: ویژگی‌های نظام سیاسی و تشکیلات حکومتی.....	۳۱
۱- تشکیلات حکومتی.....	۳۱
۲- احزاب.....	۳۲
۳- پرچم.....	۳۳
۴- تقسیمات اداری و سیاسی.....	۳۴
۵- تاریخ استقلال و رؤسای جمهور.....	۳۶
۶- قانون اساسی و سیستم قانونگذاری.....	۴۰
۷- عضویت در سازمان‌های بین‌المللی و رابطه با کشورهای جهان.....	۴۲
۸- مبانی و اصول سیاست خارجی.....	۴۷
۹- بینش‌های موجود بین جمهوری اسلامی ایران و فیلیپین به لحاظ حفظ منافع خود در تقابل با یکدیگر.....	۴۷
۱۰- آخرین تحولات جنوب فیلیپین.....	۴۸
بخش چهارم: ویژگی‌های نظام اقتصادی.....	۵۱
۱- رشد اقتصادی و درآمد سرانه.....	۵۱
۲- صادرات و واردات.....	۵۴
۳- نرخ بیکاری و درآمد نیروی کار در خارج.....	۵۴

۴. بدهی‌های خارجی فیلیپین ۵۵
۵. علل فقر در فیلیپین ۵۵
۶. بودجه ۲۰۰۲ ۵۶
۷. رابطه اقتصادی با جمهوری اسلامی ایران ۵۸
۸. آسه آن و نقش فیلیپین ۵۹
- نتیجه: ۶۳
- بخش پنجم: ویژگی‌های نظام اجتماعی در قرن حاضر** ۶۵
۱. بافت اجتماعی، قبایل و طبقات ۶۸
۲. بارانگای‌ها یا شوراهای محلی در فیلیپین ۶۹
۳. نظام خانواده، درآمد و نقش زن و مرد ۷۱
۴. راموس و تقویت روحیه ملی ۷۶
۵. خوزه ریزال و رنسانس فرهنگی و اجتماعی ۷۶
۶. کارگران ماوراء بحار فیلیپین ۷۷
۷. فیلیپین و صنعت جهانگردی ۷۸
۸. طلاق ۷۹
۹. کودکان خیابانی ۸۰
۱۰. امنیت اجتماعی و وضع اعتیاد، فحشاء، دزدی ۸۲
۱۱. مجازات اعدام در فیلیپین ۸۶
- بخش ششم: ساختار فرهنگی جامعه** ۸۹
۱. اثر آب و هوا بر فرهنگ و روحیات فیلیپینی ۸۹
۲. فرازهایی از سیاست فرهنگی و مراکز و موسسات فرهنگی فیلیپین ۱۰۲
۳. آداب و رسوم و جشن‌های مهم ملی و مذهبی ۱۲۹
۴. سرود ملی فیلیپین ۱۵۴
۵. سیر تحول لباس در فیلیپین ۱۵۵
۶. مراسم ازدواج و طلاق ۱۶۶
۷. آداب احترام در مقابل دیگران ۱۶۷
۸. آداب غذا خوردن ۱۶۸
۹. اقسام غذاهای دلچسب فیلیپینی ۱۶۹
۱۰. تجلیل و تکریم فیلیپینی‌های مسیحی از مردگان خود ۱۷۳
۱۱. مراسم تدفین و سوگواری ۱۷۵
۱۲. عقیده مسلمانان فیلیپینی درباره مردگان ۱۷۷

- ۱۳- ورزش و سرگرمی‌ها. ۱۷۸
- ۱۴- تاریخچه خدمات پستی و تبریر. ۱۸۰
- بخش هفتم: ادبیات ۱۸۵
- ۱- نقس اسطوره‌ها ۱۸۵
- ۲- نفوذ اسپانیا بر ادبیات فیلیپین ۱۸۸
- ۳- نگاهی به داستان‌های کوتاه به زبان انگلیسی در ادبیات معاصر فیلیپین ۱۹۰
- ۴- نگاهی به شعر معاصر در فیلیپین ۱۹۱
- ۵- ضرب‌المثل‌ها و پندهای ادبی و حکیمانه ۱۹۳
- بخش هشتم: هنر ۲۰۵
- ۱- نفوذ اسپانیا بر هنر و سیر تحول هنر در فیلیپین ۲۰۵
- ۲- نفوذ اسپانیا بر معماری فیلیپین ۲۰۹
- ۳- نفوذ اسپانیا بر موسیقی فیلیپین ۲۱۲
- ۴- نفوذ اسپانیا بر رقص‌های فیلیپین ۲۱۵
- ۵- رقص‌های سنتی در فیلیپین ۲۱۸
- ۶- نفوذ اسپانیا بر تئاتر فیلیپین ۲۱۹
- ۷- نگاهی به تئاتر معاصر در فیلیپین ۲۲۳
- ۸- نگرشی بر سینمای فیلیپین ۲۲۴
- بخش نهم: تعلیم و تربیت (نظام آموزشی) ۲۲۹
- ۱- تاریخچه آموزش و پرورش و ساختار تشکیلاتی آن ۲۲۹
- ۲- نقش توماسایت‌ها ۲۳۴
- ۳- بودجه آموزش و پرورش و درصد باسوادی در کشور ۲۳۴
- ۴- آموزش عالی ۲۳۵
- بخش دهم: مطبوعات و وسایل ارتباط جمعی ۲۳۹
- ۱- مطبوعات فیلیپین ۲۳۹
- ۲- رادیو و تلویزیون ۲۴۵
- بخش یازدهم: ادیان، مذاهب و فرق ۲۴۷
- الف - مسلمانان فیلیپین ۲۴۸
- ۱- تاریخچه ورود مسلمانان به فیلیپین ۲۴۹
- ۲- نظریه‌های ذکر شده در خصوص نحوه وارد شدن اسلام به آسیای جنوب شرقی ۲۵۲
- ۳- قبایل مسلمان فیلیپین (قبایل مورو) ۲۵۴
- ۴- سرزمین مسلمان مورو و میراث استعمارگران ۲۵۸

- ۵- جنبش‌های اجتماعی مسلمانان مورو پس از استقلال فیلیپین ۲۶۲
- ۶- اعلام موجودیت جنبش استقلال‌مندانانو ۲۶۲
- ۷- چگونگی تشکیل جبهه‌ی آزادی بخش مورو ۲۶۳
- ۸- جبهه آزادی بخش ملی مورو (MNLF) ۲۶۶
- ۹- جبهه آزادی بخش اسلامی مورو (MILF) ۲۶۸
- ۱۰- جناح اصلاح طلب جبهه آزادی بخش مورو ۲۶۹
- ۱۱- گروه ابوسیاف ۲۷۰
- ۱۲- واقعیت‌های موجود در مقابله با مسلمانان فیلیپین ۲۷۳
- ۱۳- ظلم‌ها و بی‌عدالتی‌ها نسبت به جامعه مسلمانان مورو ۲۷۴
- ۱۴- شروع جنبش احیای اسلامی ۲۷۵
- ۱۵- تأثیر انقلاب اسلامی بر احیای اسلام در فیلیپین ۲۸۱
- ۱۶- شواهدی بر تأثیر انقلاب اسلامی ۲۸۱
- ۱۷- شیعیان فیلیپین ۲۸۴
- ۱۸- نگاهی به برخی از سرزمین‌های مسلمانان و مساجد آن‌ها ۲۹۰
- ۱۹- بافت اجتماعی و برخی از آداب و رسوم مسلمانان جنوب فیلیپین ۳۰۰
- ۲۰- برگزاری جشنواره عید سعید فطر ۳۰۶
- ۲۱- زنان مسلمان ۳۰۷
- ب- مسیحیان فیلیپین و چهره مسیحیت این کشور ۳۰۸
- ۱- تاریخچه ورود مسیحیت و گسترش آن ۳۰۸
- ۲- آغاز بوجود آمدن جریانهای فکری ۳۱۲
- ۳- کلیسا و سیاست ۳۱۵
- ۴- انشعاب‌های مهم مسیحیت در فیلیپین ۳۱۹
- ۵- سایر جریانهای فکری ۳۲۸
- ۶- تحلیلی از جریانات و نحله‌های فکری و تأثیرگذار بر جامعه فیلیپین ۳۳۴
- ۷- کلیساهای فیلیپین ۳۴۰
- بخش دوازدهم: ارتباطات فرهنگی فیلیپین با جمهوری اسلامی ایران ۳۴۵
- ۱- موافقت نامه فرهنگی بین دو کشور ۳۴۵
- ۲- مشترکات فرهنگی ۳۴۶
- ۳- ایرانیان مقیم ۳۴۶
- منابع و مأخذ ۳۴۹

به نام خدا

یادداشت مولف

در کشور ما منابع فارسی درباره‌ی مردم و سرزمین فیلیپین بسیار کمیاب و قدیمی است و آن چه هم در دسترس است، پاسخ‌گوی نیازهای دانش پژوهان و مشتاقان این سرزمین دور نیست.

با توجه به نیاز گسترده‌ی دانش پژوهان و همچنین به منظور دستیابی به بینش‌های روشن‌تری از فرهنگ بومی مردم آن دیار به ویژه آشنایی با آداب و رسوم و سنت‌های کهن مسلمانان و مسیحیان، تمامی سعی و کوشش نگارنده در تدوین این مجموعه به کار رفته تا با استفاده از تجربیات گذشتگان و گردآوری اسناد و مدارک ارزشمند و با نگرشی هدفمند از راه مطالعه و مشاهده‌ی منظم به روشی علمی و ساده، گلچینی از فرهنگ مردم را به همراه کلیاتی از پیشینه‌های تاریخی و جغرافیایی و ویژگی‌های نظام اجتماعی، سیاسی و اقتصادی آن سرزمین فراهم و عرضه کند تا دوستاران و علاقه‌مندان بتوانند از زوایای مختلف با آداب و رسوم مردم آن نواحی آشنا شوند.

بر محققان روشن است که بسیاری از خصلت‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی مردم خاور دور به گونه‌ای خاص در هم آمیخته و آمیزه‌های فرهنگی غالب نیز تأثیرات خود را بر جای نهاده و به خوبی روشن است که این آمیزه‌ها در برخی نقاط تا چه اندازه به یکدیگر نزدیک می‌شوند که گاهی اوقات به صورت واحدی غالب شکل گرفته که تشخیص آن از آمیزه‌های دیگر بسیار مشکل و برخی اوقات ناممکن است.

در کشور فیلیپین، عناصر فرهنگ مالایایی و چینی، با فرهنگ کاتولیک اسپانیایی آن چنان شگفت انگیز با هم آمیخته که آگاهی از چند و چون آن برای ارباب معرفت بسیار مطلوب خواهد

بود.

نگارنده بر این باور است که شناساندن فرهنگ عامه و بافت اجتماعی هر سرزمین، شگفتی‌ها و اسرار درون یک ملت را برای ملت‌های دیگر روشن می‌کند و این هم تأثیر شایسته‌ای در نزدیک شدن ملت‌ها با یکدیگر خواهد داشت. روشن‌تر آن که بی تردید، تصویرگری گوشه‌هایی از عقاید، عادات، خصلت‌ها و آداب و سنن مردم فیلیپین، درک بهتر و شناخت اثر بخش تری برای مردم ایران به ارمغان خواهد آورد.

یاد کرد این نکته ضروری است که به منظور جمع‌آوری اطلاعات موجود در طول دوره‌ی اقامت در فیلیپین به مراکز متعدد فرهنگی از جمله موزه‌ها مراجعه نموده و از آن جاکه تاکنون مجموعه‌ی کاملی در این باره به نگارش در نیامده تصمیم گرفتم تا با جمع‌آوری اسناد، کتاب‌ها، نشریات، بروشورها، تصاویر و نوارهای صوتی و تصویری، گامی هر چند کوچک، ولی مؤثر برای تدوین میراث فرهنگی این سرزمین بردارم. امید است، پژوهندگان دیگر نیز به ادامه این پژوهش اهتمام ورزند و گنجینه‌های فرهنگ و تمدن سرزمین‌های دور را از سینه‌های مردم بر صفحات کتاب بنشانند. همین جا، شایسته است تا سپاس خود را از همکاری‌های خوب جناب آقای دکتر صمدی محقق و مترجم ورزیده رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مانیل ابراز نمایم و از درگاه حضرت احدیت توفیق شان را آرزو کنم.

مهدیقلی رکنی

بهار ۱۳۸۳